

HRVATSKO KEMIJSKO DRUŠTVO

Zapisnik redovite godišnje skupštine

Redovita sjednica Hrvatskoga kemijskoga društva održana je 05. studenoga 2003. u velikoj predavaonici PMF-a na Strossmayerovu trgu 14, s početkom u 19 sati i 10 minuta.

Prisutni:

Ivana Antol, Vesna Babić-Ivančić, Miroslav Bajić, Vesna Čaplar, Zoran Glasovac, Astrid Gojmerac-Ivšić, Drago Grdenić, Marija Herceg-Rajačić, Nada Horvatinić, Mihovil Hus, Krešimir Jakopčić, Fedor Jakšić, Ozren Jović, Nenad Judaš, Mario Košiček, Damir Kralj, Olga Kronja, Marija Luić, Mirjana Maksić, Zvonimir Maksić, Momir Mališ, Zlatko Mihalić, Dunja Noetig-Hus, Branka Njegić, Ivo Piantanida, Tomislav Portada, Velimir Pravdić, Nenad Raos, Vladimir Rapić, Duško Ražem, Elsa Reiner, Milan Sikirica, Dionis Sunko, Andela Šarić, Marija Šindler-Kulyk, Danko Škare, Nada Trajkov, Hrvoj Vančik, Zorica Veksli, Dražen Vikić-Topić, Dubravka Vončina-Kedmenec, Valerije Vrček, Ivana Weygand-Đurašević, Branka Zorc.

Dnevni red

1. Pozdrav predsjednika HKD
2. Izbor dva zapisničara i dva ovjerovitelja zapisnika
3. Izvješće o radu predsjednika, tajnika, blagajnika, Nadzornoga odbora, Pročelnika podružnica (Split, Rijeka/Istra, Osijek), Glavnoga urednika CCA te pročelnika sekcija
4. Rasprava o Izvješćima i prijedlozima Skupštini
5. Plan rada i prijedlozi za naredno razdoblje
6. Priopćenja i razno

Ad. 1. U uvodnom obraćanju prisutnima na Skupštini, predsjednik je pozdravio sve prisutne, posebice mlade kolege – srednjoškolce, te prisutne počasne članove Društva.

Ad. 2. Za zapisničare su predloženi Zoran Glasovac i Ivana Antol, dok su za ovjerovitelje zapisnika predloženi Damir Kralj i Marija Luić. Prijedlozi su jednoglasno prihvaćeni.

Nakon izbora zapisničara i ovjerovitelja, predsjednik je zamolio sve prisutne da minutom šutnje odaju počast preminulom dugogodišnjem članu Društva, akademiku Krešimiru Balenoviću, što je popratio s nekoliko prigodnih riječi sjećanja na život i rad akademika Balenovića.

Također, predsjednik je pozdravio prisutne učenike srednjih škola koji su ove godine sudjelovali na Međunarodnoj kemijskoj olimpijadi u Ateni te osvojili dvije brončane medalje. To su: Ozren Jović, Marko Košiček, Andela Šarić i Momir Mališ. Tom prigodom predsjednik je učenicima predao poklon. Pohvale je uputio i svim kolegama – kemičarima koji su učenicima pomogli tijekom priprema za Olimpijadu.

Ad. 3. Iako je većina izvješća voditelja sekcija i podružnica postavljena na WEB-stranice Društva, voditelji su pozvani da ukratko iznesu osnovne značajke rada sekcija i podružnica tijekom proteklih godinu dana. Najprije su izvješća podnijeli predsjednik, tajnik i blagajnik Društva.

Tomislav Cvitaš

Izvješće predsjednika HKD-a

Predsjednik je u prvom redu istaknuo sudjelovanje predstavnika Hrvatske u IUPAC-u u čijem radu i sam sudjeluje te FECS-u. IUPAC se reorganizira i raspuštaju se komisije. Jedna od nekoliko preostalih komisija (Komisija za terminologiju i simbole) najavila je izlazak novoga izdanja *Zelene knjige* (Fizička kemija), a u skoro vrijeme očekuje se izlazak i novih izdanja *Plave knjige* (Organska kemija) i *Crvene knjige* (Anorganska kemija). Druga komisija koja je zadržana jest Komisija za atomske težine.

Posebno je značajan i rad Komisije za kemijsko obrazovanje (voditelj: P. Atkins) u čiji rad bi se trebali uključiti i predstavnici iz Hrvatske.

Bilo bi poželjno da se netko od hrvatskih kemičara uključi u rad FECS-a u čijem radu za sada ne sudjeluje niti jedan predstavnik Hrvatske.

Ivo Piantanida

Izvješće tajnika HKD-a

Od prošle Izborne godišnje skupštine Hrvatskoga kemijskoga društva, održane 16. prosinca 2002. godine održane su 4 sjednice Upravnoga odbora na kojima su sudjelovali i predsjednici sekcija te kad je to bilo aktualno i predsjednica Organizacijskoga odbora XVIII. hrvatskoga skupa kemičara i kemijskih inženjera. Bitne teme sjednica osim praćenja redovitih poslova bile su:

- registracija promjena u UO te promjena i nadopuna Statuta HKD (izglasanih na Izbornoj skupštini 16. prosinca 2002. godine) kod nadležnoga ureda Skupštine grada Zagreba
- Izvješće o XVIII. hrvatskome skupu kemičara i kemijskih inženjera
- nagrada za mlade znanstvenike koji su dali značajan doprinos u području kemije pod imenom »Leopold Ružička«, a prema Pravilniku koji je prihvaćen na Izbornoj skupštini od 16. 12. 2003. (Točka 7. Zapisnika Skupštine). Tijekom rasprave na UO HKD definirane su sljedeće dopune i promjene:
  - a) Nagrada bi se dodjeljivala svake godine,
  - b) predlagač kandidata može biti bilo koji član HKD-a stariji od 40 godina,
  - c) natječaj za prvu dodjelu Nagrade trebalo bi raspisati tijekom listopada 2003. godine, a rok prijave bi trebao biti mjesec dana od datuma raspisivanja natječaja,
  - d) dodjela Nagrade trebala bi biti oko datuma osnivanja HKD (27. veljače), a najbolje na sam datum,
  - e) dobitnik Nagrade bio bi dužan održati predavanje u okviru seminara HKD s tim da u godinama kada se održava Skup kemičara i tehnologa Hrvatske treba razmotriti mogućnost da dobitnik Nagrade održi predavanje na Skupu.
- Skupština IUPAC-a u Kanadi tijekom ove godine – prijedlog da se zatraži mišljenje MZT glede financijske i druge potpore HKD-u za suradnju sa značajnim organizacijama poput IUPAC-a
- utisci s Državnoga natjecanja učenika iz kemije za 2003. godinu. Na natjecanju je bilo prisutno 116 učenika, koji su pokazali impresivno znanje iz kemije. Diskusija o budućim natjecanjima rezultirala je prijedlogom da pitanja za natjecanja sastavljaju sveučilišni nastavnici a recenziraju ih školski nastavnici u smislu da budu u skladu s nastavnim programom i znanjem za određeni uzrast.

WEB-stranice Društva uskoro se trebaju preseliti na drugi server radi čega će biti nužno prilagoditi iste novome sustavu – prijedlog je da to učini profesionalna osoba ili agencija, dok bi daljnje održavanje preuzeo netko od članova Društva.

Pored izvješća objavljenoga na WEB-stranicama Društva tajnik je podcrtao provedbu promjena Statuta Društva. Također, dogovoren su detalji o natječaju za Nagradu Hrvatskoga kemijskoga društva za mlade kemičare »Leopold Ružička«. Nagrada će se dodjeljivati svake godine, a dodjela nagrade će biti oko 27. 2. tj. oko obljetnice osnutka HKD-a. Svake druge godine ova nagrada bit će dodijeljena tijekom održavanja Hrvatskoga skupa kemičara i kemijskih inženjera.

Jedna od prvih obaveza UO-a u sljedećem razdoblju bit će izbor Organizacijskoga odbora sljedećega Hrvatskoga skupa kemičara i kemijskih inženjera.

Valerije Vrček

Izvješće blagajnika HKD-a

Blagajnik Društva je svima prisutnima prikazao prihode i rashode Društva tijekom 2002. godine po stavkama. Društvo posluje pozitivno, što je potvrđio i predsjednik Nadzornoga odbora.

Na temelju finansijske dokumentacije Hrvatskoga kemijskoga društva u 2002. g., predlaže se Skupštini na odobrenje i prihvaćanje ovaj

RAČUN PRIHODA I RASHODA od 01. 01. do 31. 12. 2002. g.

A. – PRIHODI	kn
1. Saldo iz protekle godine	233.657,29
CCA	134.272,89
HKD	75.379,64
E-škola	20.022,03
Drž. povjer.	
za natjecanje	2.613,40
Olimpijada kemičara	1.369,33
2. Članarina	28.820,00
3. Prihodi od prodaje CCA	28.253,24
4. Oglasni, kamati, tečajne razlike	3.819,38
Kamati	1.679,55
CCA oglasi	2.133,57
CCA tečajne razlike	6,26
5. Dotacije-donacije	615.867,84
Ministarstvo znanosti	
i tehnologije	
CCA	354.056,00
HKD	24.000,00
Ministarstvo prosvjete	
i športa	
Drž. povjer.	70.000,00
Olimpijada	85.000,00
Lura	
Olimpijada	30.000,00
Razni donatori	
Olimpijada	7.128,00
Fond. Otvoreno društvo	
Nastavna sekcija	16.983,84
HPD	
E-škola	28.700,00
UKUPNO PRIHODI	910.417,75
B. – RASHODI	
1. Troškovi izdavačke djelatnosti CCA	376.010,94
– grafičke usluge,	
tiskanje	160.972,90
– uređivanje	124.555,15
– materijal	3.217,55
– poštarnica	46.070,50
– računov. administr. i	
pom. poslovi	39.194,84
– ostali troškovi	
(WEB str. i sl.)	2.000,00

2. Troškovi HKD	53.055,16
– materijal	4.144,36
– poštارина	6.523,50
– računov. administr.	
i pomoćni	
poslovi	17.691,72
– članarina IUPAC	
(\$ 1.000,00)	8.519,83
– ostali troškovi	
(WEB str.	
platni promet) . . .	16.175,75
3. Troškovi E-škole	34.664,28
4. Troškovi Državnog povjerenstva	
za kemiju	65.764,65
5. Troškovi Olimpijade kemičara	94.828,52
6. Troškovi Sekcije za nastavu HKD	438,38
RASHODI UKUPNO	634.761,93
C. – SALDO	285.655,82

Specifikacija salda 31.12.2002. g.

1. CCA	142.711,02
2. HKD	76.824,03
3. E-škola	14.057,75
4. Državno povjerenstvo za kemiju	6.848,75
5. Olimpijada kemičara	28.668,81
6. Sekcija za nastavu	16.545,46

Izvješće Nadzornoga odbora

Završni račun za 2002. godinu – temeljni finansijski izvještaji:

- Bilanca stanja
- Račun prihoda i rashoda
- Bilješke uz finansijske izvještaje

sastavljeni su u skladu sa zakonskim propisima i predani su Državnom uredu za reviziju u zakonskome roku.

U toku godine, uredno su dostavljani izvještaji Financijskoj agenciji i poreznoj upravi.

Podaci iskazani u Izvješću blagajnika za 2002. godinu odgovaraju knjigovodstvenome stanju i dokumentaciji.

kn

Ostvareni prihodi	910.417,75
Rashodi	624.761,93
Pozitivna razlika – saldo	285.655,82

Prema proračunu (planu)

bio je predviđen ukupan prihod 814.000,00

U istom iznosu bio je planiran i rashod

Na osnovi iskazanih podataka u temeljnim finansijskim izvještajima, Nadzorni odbor utvrđuje, da je poslovanje Društva bilo pozitivno.

PRORAČUN ZA 2003. g

A. – PRIHODI	kn
1. Donos iz prethodne godine	285.655,82
2. Članarina	30.000,00
3. Prihodi od prodaje časopisa	30.000,00
4. Dotacije-donacije	
Ministarstvo znanosti	
i tehnologije	450.000,00
za CCA	400.000,00
za HKD	50.000,00
Ministarstvo prosvjete	
i športa	142.208,00
za Državno	
povjerenstvo	87.208,00
za Olimpijadu	55.000,00
Razni donatori	
za Olimpijadu	17.000,00
5. Ostali prihodi	1.136,18
UKUPNO PRIHODI	956.000,00
B. – RASHODI	
1. Troškovi izdavačke djelatnosti CCA	589.000,00
grafičke usluge	216.000,00
uređivanje	150.000,00
materijal	10.000,00
poštarna	80.000,00
računov. administr.	
i pomoćni poslovi	75.000,00
ostali rashodi (bank.	
usl., putni tr. i sl.)	58.000,00
2. Troškovi HKD	157.000,00
materijal	20.000,00
poštarna	15.000,00
računov. administr.	
i pomoćni poslovi	30.000,00
članarina IUPAC	
(\$ 1.000,00)	8.000,00
izdaci za WEB str.	
platni promet i dr.	39.000,00
ostali troškovi (kolokviji,	
putni tr. i sl.)	45.000,00
3. Troškovi E-škole	40.000,00
4. Troškovi Državnog povjerenstva za kemiju .	80.000,00
5. Troškovi Olimpijade kemičara	70.000,00
6. Troškovi Sekcije za nastavu	20.000,00
UKUPNO RASHODI	956.000,00

Nenad Trinajstić

Izvješće Glavnoga i odgovornoga urednika časopisa *Croatica Chemica Acta*

Ovo je zadnje izvješće o našem časopisu u B5 formatu, jer već skoro godinu dana izlazi u modernijem A4 formatu. U 2002. godini izašao je 75. tečaj našeg časopisa, koji ima 964 redovitih stranica, 83 stranice priloga i 4

stranica oglasa. Sva su četiri sveska 75. tečaja izašla unutar kalendarske godine. Dva cijela sveska i dio jednoga sveska bili su posvećeni specijalnim temama. Drugi je svezak bio posvećen Profesoru Milanu Randiću prigodom njegove sedamdesete obljetnice rođenja, a u njemu su objavljeni radovi iz matematičke kemije. To je područje teorijske kemije na koje je Profesor Randić značajno utjecao. Taj su svezak uredili njegovi dugogodišnji suradnici i kolege Sonja Nikolić i Nenad Trinajstić. Četvrti je svezak sadržavao članke temeljene na predavanjima održanim na znanstvenom skupu *The Sixteenth Dubrovnik International Course and Conference on the Interface between Mathematics, Chemistry and Computer Science MATH/CHEM/COMP 2001* (Dubrovnik: 25–30. lipnja 2001.), koji je bio posvećen Profesoru Franku Hararyju i Profesoru Alexandru T. Balabanu, obnoviteljima primjena teorije grafova i kombinatorike u kemiji. Taj su svezak uredili Ante Graovac, Biserka Pokrić i Dražen Vikić-Tolić. Dio trećega sveska sadržavao je tri članka temeljena na plenarnim predavanjima održanim na *The 10th Croatian-Slovenian Crystallographic Meeting* (Lovran: 21.–24. lipnja 2001.), a taj dio trećega sveska uredio je Boris Kamenar uz pomoć Marije Herceg-Rajačić.

U vrijeme pripremanja ovog Izvješća već su tiskana prva tri sveska 76. tečaja u A4 formatu, a četvrti se svezak nalazi pred izlaskom iz tiska.

Zahvaljujući vještini pomoćne urednice Marije Herceg-Rajačić naš se časopis i dalje vrlo lijepo predstavlja

u *Carnet-u*, a sadržaj svakog broja redovito se dodaje skupu podataka o CCA. Nadamo se da i taj napor također doprinosi da se svjetska obitelj kemičara još bolje i brže informira o našem časopisu. Prema podatcima kojima raspolažemo svakodnevno se bilježi veliki broj pretraživanja CCA sa svih strana svijeta. Članci tiskani u ovom broju dostupni su i u PDF-u i o tome se brine pomoćni urednik Bono Lučić.

Djelotvorno i brzo recenziranje te redovitost izlaženja su preduvjeti da se privuku autori. Izgleda da smo u tome dosta uspješni, pa je naš časopis postao pravi međunarodni časopis za kemiju, sudeći po broju rukopisa koji pristižu u CCA iz cijelog svijeta. U 74. tečaju tiskani su radovi autora iz Australije, Bugarske, Češke, Engleske, Estonije, Indije, Irana, Italije, Japana, Jugoslavije, Kine, Mađarske, Makedonije, Malezije, Njemačke, Poljske, Rumunjske, SAD-a, Slovenije i Španjolske. Radovi autora iz Hrvatske su samo iz Splita i Zagreba.

Tijekom 2002. godine (od 1. siječnja do 31. prosinca) Uredništvu je podneseno za objavljivanje 100 radova. Od toga broja prihvaćeno je za tisak 50 radova, 36 radova je odbijeno (postotak odbijenih radova je 36 %), 1 rad je povučen, 3 rada su vraćena autorima da ih usklade s Uputama autorima, a 10 radova se nalazi na ocjeni kod recenzentata.

U priloženoj tablici dani su podaci o tiskanju, sadržaju i troškovima izdavanja časopisa *Croatica Chemica Acta* u 2002. godini.

Tablični pregled podataka o tiskanju, sadržaju i troškovima izdavanja CCA vol. 75, No. 1–4, 2002

	No. 1	No. 2	No. 3	No. 4	Ukupno
<i>Opći podaci</i>					
Redakcija zaključena	09.01.2002.	12.04.2002.	09.07.2002.	26.09.2002.	
Izašao iz tiska	02.2002.	06.2002.	08.2002.	11.2002.	
<i>Opseg</i>					
Redovitim stranicama	318	344	184	118	964
Stranica priloga	38	12	2	46	98
Oglasni	4	6	4	2	16
<i>Sadržaj</i>					
Izvorni znan. radovi	23	18	8	10	59
Bilješke	1		1		2
Autorski pregledi			1		1
Pregledni članci	1		3		4
Prethodna priopćenja	1				1
Eseji		2			2
Prikazi knjiga		2			2
<i>Troškovi</i>					
Tiskanje časopisa	51.851,00	53.691,20	31.244,20	24.186,50	160.972,90
Uređivanje	37.959,62	27.656,33	27.656,32	31.282,88	124.555,15
Poštarina	16.185,70	6.970,62	19.464,08	3.450,10	46.070,50
Administr. i rač. usluge	9.798,71	9.798,71	9.798,71	9.798,71	39.194,84
Ukupno	115.795,03	98.116,86	88.163,31	68.718,19	370.793,39

U 75. tečaju CCA objavljeno su 59 izvorna znanstvena rada, 2 bilješke, 1 prethodno priopćenje, 1 autorski pregled, 4 pregledna članka i dva eseja. Ti su članci bili iz sljedećih područja kemije: 43 rada iz fizikalne, teorijske i matematičke kemije, 4 rada iz organske kemije, 7 radova iz anorganske i strukturne kemije, 2 rada iz analitičke kemije, 2 rada iz biokemije, 6 radova iz kemije materijala i 3 rada iz kemije okoliša.

Prosječno vrijeme od prihvaćanja rukopisa za tisk u izlaska rada iz tiska u 75. tečaju CCA iznosio je za svezak broj 1 (26 članaka): 5,8 mjeseci, za svezak 2 (22 članka): 8,7 mjeseci, za svezak 3 (13 članaka): 4,3 mjeseca i za svezak 4 (10 članaka): 5,7 mjeseci.

Na kraju zahvaljujem se na predanom radu urednicima specijalnih brojeva, kolegicama i kolegama Anti Graovcu, Borisu Kamenaru, Sonji Nikolić, Biserki Pokrić i Draženu Vikić-Topiću, urednicima kolegama Miroslavu Bajiću i Vitomiru Šunjiću, pomoćnim urednicima kolegicama Mariji Herceg-Rajačić i Greti Prajdić te kolegi Boni Lučiću, tajnici gospođi Nadi Trajkov te svim članicama i članovima Uredništva i Uredničkoga savjeta. Također se zahvaljujem brojnim recenzentima u domovini i svijetu na djelotvornom i brzom ocjenjivanju rukopisa za naš časopis. Ovo je prilika da se zahvalim Ministarstvu znanosti i tehnologije Republike Hrvatske na finansijskoj podršci našemu časopisu bez koje naš časopis ne bi mogao izlaziti.

Vladimir Rapić

Izvješće Sekcije za nomenklaturu i terminologiju organske kemije HKD i HDKI o radu u 2003

Pod nadzorom SNTOK za tisk u izdanju *HDKI/Kemija u industriji* predani su hrvatski prijevodi sljedećih IUPAC-ovih tekstova:

1. *Nomenclature of Fused and Bridged Fused Ring Systems*, *Pure Appl. Chem.* **70** (1998) 143–216 (prijevod: L. Varga-Defterdarević i A. Jakas; recenzija: I. Bregovec, V. Rapić),
2. *Extension and Revision of the Nomenclature for Spiro Compounds*, *Pure Appl. Chem.* **71** (1999) 531–558 (prijevod: I. Bregovec; recenzija: Š. Horvat, V. Rapić).
3. *Nomenclature of Organic Chemistry, Revised Section F (Natural Products)*, *Pure Appl. Chem.* **71** (1999) 587–643 (prijevod: I. Bregovec; recenzija: Š. Horvat, S. Pisarović i V. Rapić).

U tijeku je prevođenje i priprava za tisk ovih IUPAC-ovih preporuka:

1. *Glossary of Class Names of Organic Compounds*, *Pure Appl. Chem.* **67** (1995) 1307–1376 (prijevod: D. Škare),
2. *Glossary of Terms Used in Photochemistry*, *Pure Appl. Chem.* **68** (1996) 2223–2286 (prijevod: M. Šindler),
3. *Phane Nomenclature*, *Pure Appl. Chem.* **70** (1998) 1531–1545 (prijevod: K. Majerski),

4. *Extension and Revision of the Von Baeyer System for Naming Polycyclic Compounds*, *Pure Appl. Chem.* **71** (1999) 513–530 (prijevod: K. Majerski).

Podsjecam da su u zadnje dvije godine objavljena tri vrlo važna naslova iz područja organsko-kemijske nomenklature i terminologije:

1. *IUPAC Osnovno stereokemijsko nazivlje*, HDKI/ *Kemija u industriji*, Zagreb, 2001.
2. *Nomenklatura ugljikohidrata i glikolipida* (prevodi: Š. Horvat i J. Horvat) sveučilišni priručnik, HDKI/ *Kemija u industriji*, Zagreb, 2001.
3. *Vodič kroz IUPAC-ovu nomenklaturu organskih spojeva* (urednik prijevoda: V. Rapić; prevodi: I. Bregovec, Š. Horvat, K. Majerski i V. Rapić), sveučilišni priručnik, Školska knjiga, Zagreb, 2002.

Imajući u vidu opisanu plodnu izdavačku djelatnost na području nomenklature i terminologije na 2. sjednici Upravnog odbora HDKI održanoj 15. 10. 2003. prihvaćena je inicijativa da se naslovi koji su predani u tisku odn. koji su u pripremi objave u sklopu edicije *HDKI/Kem. ind.* pod naslovom *Hrvatska nomenklatura i terminologija organske kemije*, pri čemu bi kao urednik prijevoda djelovao V. Rapić (glavni urednik cjelokupne izdavačke djelatnosti *HDKI/Kem. ind.* je D. Škare).

Dionis Sunko

Izvješće Sekcije za organsku kemiju HKD-a za 2003 godinu

Iz razloga spomenutih u Izvješću sekcije za 2002. posebni sastanci i/ili kolokviji sekcije nisu se održavali. Organski kemičari bili su međutim sudionici niza značajnih aktivnosti.

Najznačajniji događaj u ovoj godini bio je 13. Simpozij o organskoj kemiji (ESOC13) koji se održao u Hotelu Croatia, Cavtat, 10–15 rujna 2003. u organizaciji Instituta »Rugjer Bošković«. Predsjednik lokalnoga organizacijskoga odbora bio je Vitomir Šunjić, a tajništvo je vodio Matej Oklobdžija. Simpozij je bio izvanredno dobro posjećen: 455 aktivnih sudionika, od toga 150 studenata iz 40 različitih zemalja od Južne Koreje do Australije. Organizacija je bila vrlo dobra i u okviru pozvanih predavanja, četiri su održana u okviru »Pliva sekcije« pod naslovom »Current Trends in Drug Research and Development«. Također je predstavljeno 256 postera u kojima su dobrim dijelom sudjelovali kemičari iz Hrvatske.

Kao i ranijih godina naše sudjelovanje na godišnjoj Buergenstock konferenciji nije bilo potpomognuto od strane organizatora već su naši sudionici sami snosili troškove. Isto je bio i slučaj našeg sudjelovanja na Zimskoj školi o organskoj reaktivnosti (WISOR) koju u Bressanoneu sponzorira Europska unija čiji nismo ni pridruženi članovi. Troje sudionika iz Hrvatske na Školi je izložilo postere o vlastitim radovima. Usprkos svim nastojanjima da dosadašnji koordinator za Hrvatsku i Sloveniju (D.S.)

dozna koja će u budućnosti biti soubina škole, koju bi trebao voditi prof. Paolo Scrimin iz Padove, do pisanja ovog izvješća nismo dobili nikakve informacije.

Odlukom uprave i uz finansijsku pomoć HAZU, »Centar za kemiju prirodnih spojeva« prestao je i formalno postojati, i u tijeku je preuzimanje i sortiranje inventara koji dobrim dijelom pripada Zavodu za organsku kemiju PMF-a.

Značajno poboljšanje uvjeta rada organskih kemičara predstavlja nedavno otvoreni Regionalni centar za NMR i ESR spektroskopiju na Institutu »Rugjer Bošković«, tako da danas Zagreb raspolaže najmodernejom instrumentacijom za primjenu spomenutih tehnika.

Nagrada za organsku kemiju »Vladimir Prelog« koju svake godine zajednički dodjeljuju HKD i PLIVA mlađim hrvatskim kemičarima dodijeljena je na Hrvatskom skupu kemičara i kemijskih inženjera u Zagrebu u veljači 2003. Ivi Piantanidi.

Zvonimir Maksić

Izvješće Sekcije za teorijsku kemiju HKD-a za 2003 godinu

Rad Sekcije odvijao se je u obliku seminara, koji se tradicionalno održava na Institutu »Rugjer Bošković« jednom mjesečno. Obrađuju se razne tematike, a naglasak je na primjeni kompjutorske kemije na eksperimentalne probleme, što bi trebalo dovesti do što tješnje suradnje između eksperimenta i teorije. Kao što je sada već dobro poznato, ovo posljednje je preduvjet modernoga istraživanja u kemiji. S obzirom da je srednja generacija u tu svrhu uglavnom izgubljena, uz neke vrlo svijetle izuzetke, fokus rada Sekcije usmјeren je na mlade istraživače. Oni su svojim radom i entuzijazmom bitno pridonijeli uspjehu Sekcije u svom radu, što se može vidjeti iz popisa održanih seminara:

1. J. F. Liebman, »Regularities in Fluorine Chemistry«
2. Ivana Vinković Vrček, »Gitonički i distonički alkano-nium kationi«
3. Goran Miletić, »Osnove elektronske strukture kristala«
4. Zlatko Mihalić, »Pregrađivanje oksima u superkise-loj sredini«
5. Valerije Vrček, »Mehanizam reakcije pregradnje petročlanog prstena u karbokationima: kvantno-kemiski računi i deuterijski kinetički izotopni efekt«
6. Mirta Golić, »NIR spectroscopy for predicting fruit eating quality«
7. Davor Margetić, »Policiklički organometalni derivati norbornena: sinteza pod visokim tlakom i kvantno-kemiski studij cikloadicijske reaktivnosti cikličkih diana«
8. Robert Vianello, »Teorijski prikaz interakcija Lewi-sovh kiselina i baza i njihova interpretacija«
9. Irena Zrinski, »Kiselo-bazna ravnoteža ketona. procjena pK_a vrijednosti protoniranja dimetoksikarbena«
10. Ivana Antol, »Elektronski pobuđena stanja formamida i njegovih protoniranih formi«

Dražen Vikić-Topić

Izvješće o radu Sekcije za opću i primijenjenu spektroskopiju za 2003 godinu

U tijeku 2003. godine članovi Sekcije za opću i primijenjenu spektroskopiju sudjelovali su u organizaciji četiri međunarodna znanstvena skupa, na kojima se dijelom ili u potpunosti referirala spektroskopska problematika. Radi se o sljedećim konferencijama: The Second Central European Chemical Meeting (CECM-2), od 19. do 21. lipnja u Varaždinu, The 18th Math/Chem/Comp/2003 Course and Conference, od 23. do 28. lipnja u Inter-univerzitetском centru u Dubrovniku, The Fourth International Dubrovnik NMR Course and Conference, od 28. lipnja do 1. srpnja, u Inter-univerzitetском centru u Dubrovniku, te The Opening of NMR Center and FT EPR Facility at Rugjer Bošković Institute with 2nd International DU NMR Course and Conference, od 20. do 22. listopada na Institutu »Rugjer Bošković« u Zagrebu. Voditelj Sekcije bio je angažiran u organizaciji ovih konferencija kao zamjenik direktora CECM-2 H. Vančika, te kao zamjenik direktora MCC/03 A. Graovca, a sam je bio direktor dviju konferencija iz NMR spektroskopije. Član Sekcije Vilko Smrečki bio je uključen u rad organizacijskih odbora svih navedenih konferencija, dok su članovi Sekcije Marijana Vinković, Željko Marinić i Kristina Wolsperger pomagali pri organizaciji NMR skupova.

Marijan Varga

Izvješće Državnoga povjerenstva za susrete i natjecanja iz kemije u školskoj godini 2002/2003

Državno povjerenstvo za susrete i natjecanja iz kemije u školskoj godini 2002/03. imalo je 24 člana imenovanih odlukom Ministarstva prosvjete i športa. Iz osnovnih škola u Povjerenstvu ima 6 članova, iz srednjih 7, s fakulteta 7 članova, iz Ministarstva prosvjete i športa 2 člana, dok su 2 člana iz drugih ustanova. Povjerenstvo je održalo 4 sastanka s raznolikim i opsežnim točkama dnevnoga reda koje su bile u skladu s Pravilnikom o radu Državnog povjerenstva za susrete i natjecanje iz kemije. Osnovne zadaće Državnoga povjerenstva su: utvrđivanje mjerila za vrednovanje natjecanja učenika, priprema zadataka za županijsko i državno natjecanje, imenovanje stručnih odbora i rad u istima, izrada kriterija za provođenje natjecanja i susreta. Nazočnost članova na sastancima bila je 75%.

Prema vremeniku, općinska natjecanja održana su 14. veljače, županijska 10. ožujka, dok je državno natjecanje održano od 4.–7. svibnja 2003. godine u Supetu u Srednjoj školi »Brač«.

Na Županijskim natjecanjima iz kemije sudjelovalo je 1076 (61 %) učenika iz osnovnih i 690 (39 %) iz srednjih škola, dok je na susretima bilo 11 učenika. Prema broju zastupljenosti učenika iz osnovnih škola, najbrojnija je Vukovarsko-srijemska županija, zatim slijede grad Za-

Tablica 1.

	NATJECANJE		SUSRET		
	RAZRED	BROJ UČENIKA	RASPON UKUPNO POSTIGNUTIH BODOVA (%)	BROJ UČENIKA	RASPON UKUPNO POSTIGNUTIH BODOVA (%)
OSN. ŠKOLA	7.	21	60,00–72,50	—	—
	8.	19	53,50–70,00	—	—
SREDNJA ŠKOLA	1.	21	52,00–76,00	2	73,00–79,50
	2.	19	22,50–63,50	1	55,50
	3.	18	37,50–72,50	—	—
	4.	11	36,00–65,50	4	47,00 – 59,00

greb te Osječko-baranjska županija. U srednjim školama najzastupljeniji je grad Zagreb zatim slijedi Osječko-baranjska te Karlovačka županija.

Državno povjerenstvo pozvalo je 116 učenika osnovnih i srednjih škola na Državni susret i natjecanje od toga 7 učenika na susrete (6,03 %). Najveći broj učenika je iz 7. razreda OŠ i 1. razreda SŠ (21). Rezultati na natjecanju i susretu prikazani su u Tablici 1.

Navedeni podaci pokazuju da više učenika sudjeluje u kategoriji »Natjecanje«, pa je Državno povjerenstvo pristupilo izmjenama i dopunama kriterija za kategoriju »Susreti«, jer za izradu njihova eksperimentalnoga rada treba uložiti više truda i vremena. Cilj nam je da se više učenika posveti samostalnim eksperimentalnim izazovima, što bi više populariziralo kemiju kao znanost. Učenici su vrlo dobro pripremljeni za natjecanje, a vidljiv je i napredak u pristupu pri odabiru pokusa za tu kategoriju.

Za vrijem Državnoga natjecanja u Supetu, izvršen je odabir 4 učenika koji su se pripremali za sudjelovanje na 35. Internacionalnoj kemijskoj olimpijadi u Ateni u Grčkoj od 5. do 14. 7. 2003. To je bilo četvrtto, ponovno uspješno, sudjelovanje naših učenika na Olimpijadi. Učenici, Ozren Jović i Marko Košiček iz 5. gimnazije Zagreb, osvojili su brončanu medalju, dok su Andjela Šarić iz 5. gimnazije Zagreb i Momir Mališ iz Gimnazije B. Frankopana Ogulin, dobili pohvalnicu za potpuno riješeni zadatak. Odabir i priprema naših učenika vrši se kvalitetno, što svakako pridonosi i ovako velikom uspjehu.

Nenad Judaš

Projekt E-škola kemije HKD. Zaključno izvješće za 2003. godinu

Stranice Projekta u razdoblju koje pokriva ovo izvješće (studeni, 2002. – listopad, 2003.) bilježe 209 366 posjeta (oko 600 posjeta dnevno). Mjesečno, broj posjeta početnoj stranici Projekta varira između 2500 i 4500. Ovi podatci potvrđuju kvalitetu Projekta i svrstavaju ga u posjećenije i kvalitetnije edukacijske WEB sadržaje na hrvatskome jeziku. Rubrika »Vi pitate e-škola odgovara« bilježi preko 1650 postavljenih pitanja koja je postavilo više od

sedam stotina učenika i studenata, većinom iz Hrvatske. S obzirom da u pitanjima dolazi do preklapanja tematike dosad je odgovoreno na 1150 pitanja. Valja napomenuti i da je politika Projekta ne odgovarati na pitanja osobama koje se putem obrasca za postavljanje pitanja nisu u potpunosti predstavile. Ovu rubriku sada već uvelike koriste studenti Biološkoga i Kemijskoga odsjeka PMF-a za savjetovanje pri učenju kemije. Stranice rubrike »Kemijski udžbenik« mjesečno bilježe stalan broj posjeta (≈ 600), a nedvojbeno je utvrđen porast broja posjeta sa svakim oveženjem sadržaja. Rubrika »Kemija u Hrvatskoj« i dalje omogućuje pristup WEB stranicama znanstvenih i obrazovnih hrvatskih institucija koje se bave kemijskim istraživanjima i ili primjenom novih dostignuća s područja kemije te instituta i privrednih organizacija koje imaju interesa na području kemije. Rubrika »Kemijski pokusi« obogaćena je s mnoštvom novih pokusa koje su učenici osnovnih i srednjih škola izveli na državnim natjecanjima održanim u Rovinju 2002 i Supetu 2003. godine. Poseban dodatak ovoj rubrici su multimedijski sadržaji – video zapisi pokusa. U rubrici »Diskusije« pokrenute su nove diskusije no ova rubrika ne pokazuje očekivanu učinkovitost te stoga valja razmišljati o njenim preinakama.

Adresa E-škole kemije i dalje je uvrštena u Prosvjetni vjesnik u okviru propozicija za Susret i natjecanje iz kemije te preporučena za prikupljanje savjeta pri odabiru radova i pokusa kao i ostalih informacija u vezi s natjecanjem i susretom.

E-škola je bila uključena i u Državni susret i natjecanje iz kemije održan u Supetu i tom su prilikom nagrađeni učenici maturalnih razreda koji su 4 ili više puta tijekom školovanja sudjelovali na Državnom susretu i natjecanju. Nagrađeni su također i svi učenici sedmih i osmih razreda koji su sudjelovali na Državnom natjecanju iz kemije.

U okviru Projekta organizirano je i nekoliko seminara za učenike i nastavnike (poput onoga održanoga 16. studenoga 2002. u OŠ Novi Marof) kojima je prisustvovao nekoliko stotina osnovnoškolskih i srednjoškolskih profesora kemije i učenika. Seminari su održani u Osijeku (5. travnja i 4. srpnja), Splitu (22. ožujka), Zadru (12. travnja), Zagrebu (26. ožujka) i Krapini (29. svibnja). Seminari su, kroz prikladne radionice, vodili: Nenad Judaš

(PMF), Petar Vrkljan (XVIII. gimnazija Zagreb) i Milan Sikirica (PMF).

E-škola je sudjelovala na XVIII. hrvatskome skupu kemičara i kemijskih inženjera, Zagreb, 2003. sa stručnim radom: Ana Toplak i Nenad Judaš, »E-škola kemije – 7 godina iskustva«. Ana Toplak studentica je četvrte godine inženjerskoga smjera studija kemije na PMF-u, a u Projektu sudjeluje od svojih srednjoškolskih dana.

Radi povećanja učinkovitosti i operativnosti (pogotovo u vezi s multimedijskim sadržajima) Projekt je ponovo promjenio svoju internet adresu i do daljnega bit će smješten na serveru Kemijskog odsjeka PMF-a Sveučilišta u Zagrebu, adresa:

<http://eskola.chem.pmf.hr>

U narednom razdoblju E-škola planira načiniti pretraživač stranica rubrike »Vi pitate e-škola odgovara« te time značajno povećati njihovu uporabnost, nastaviti s organizacijom seminara za učenike i nastavnike te načiniti nove obrazovne multimedijске sadržaje i njima obogatiti svoje sadržaje.

Studentska sekcija HKD-a

Nitko od predstavnika Studentske sekcije nije došao niti podnio Izvješće.

Izvještaji Predsjednika podružnica iz Rijeke, Splita i Osijeka su pristigli poštom, a prisutnima su ih iznijeli M. Eckert-Maksić (Split) i T. Cvitaš (Rijeka i Osijek). Rad Podružnica je uglavnom ograničen na održavanje kolokvija.

Vanja Martinac

Izvješće o radu Hrvatskoga kemijskoga društva – Podružnice Split

Aktivnost Podružnice Split kroz proteklo razdoblje (prosinac 02. – prosinac 03.) očitovala se u organiziranju znanstvenih kolokvija.

U proteklom razdoblju održani su sljedeći kolokviji u suradnji s drugim društvima i institucijama (Fizikalno društvo Split i Medicinski fakultet u Splitu):

166. kolokvij: Henry F. Schafer III (Graham Perdue Professor of Chemistry and Director of the Center for Computational Quantum Chemistry at the University of Georgia, USA);
»The third age of quantum chemistry«; 28. 04. 2003.

167. kolokvij: prof. Johannes Müthing, (Institute for Medical Physics and Biophysics, University of Münster, Germany);
»Binding specificity of mistletoe lectin I and clinical perspectives for human cancer therapy«; 19. 09. 2003.

168. kolokvij: Iris Meisen, (Institute for Medical Physics and Biophysics, University of Münster, Germany);

»Structural characterization of mistletoe lectin I by nanoESI-QTOF mass spectrometry«; 19. 09. 2003.

Sve aktivnosti Podružnice Split u proteklom razdoblju održavane su u prostorima Kemijsko-tehnološkoga fakulteta u Splitu.

Nikola Blažević

Izvješće o radu Hrvatskoga kemijskoga društva – Podružnica Rijeka/Istra

Izvješće je poslano pismenim putem Predsjedniku Tomislavu Cvitašu, koji ga je pred Skupštinom pročitao.

Tijekom 2002./2003. godine aktivnost našeg Društva kao i ranijih godina bila je usmjerena k organiziranju kolokvija. U razdoblju na koje se odnosi ovo izvješće održano je 5 kolokvija. Posljednji kolokvij nosi broj 343, što ukazuje na dugogodišnju tradiciju održavanja kolokvija. Ova je Podružnica HKD istovremeno i podružnica HBD i HDKI pa u odabiru tema nastojimo zadovoljiti sve članove Društva.

Aktivnost Podružnice održava se u prostorijama Zavoda za kemiju i biokemiju Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Financijska situacija Podružnice je izrazito loša i minimum svoje aktivnosti Društvo je održalo zahvaljujući entuzijazmu članova Zavoda.

339. kolokvij

Predavač: Robert Domitrović

Zavod za kemiju i biokemiju
Medicinskog fakulteta
Sveučilišta u Rijeci

Tema: »Biološka funkcija proteina«

340. kolokvij

Predavač: Akademik Željko Kućan

Tema: WATSON, CRICK I DNA dvostruka uzvojnica u povijesnoj perspektivi

341. kolokvij

Predavač: Marija Žakelj-Mavrić

Inštitut za biokemijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani

Tema: 17,β-hidroksisteroiddehidrogenaza u eukariotskim mikroorganizmima

342. kolokvij

Predavač: Branko Bošnjaković,

međunarodni konzultant, Švicarska i profesor Tehničkoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci

Tema: Okolišni i zakonodavni aspekti naftnog zagađenja jadranskog priobalja

343. kolokvij

Predavač: Milan Randić

National Institute of Chemistry,
Ljubljana, Slovenia

Tema: *Novi smjerovi istraživanja kemijske strukture i biološke aktivnosti*

Ad. 4. Prisutni članovi HKD-a nisu imali primjedbe na Izvješća i sva su izvješća jednoglasno prihvaćena.

Ad. 5. D. Škare je prenio pozdrave predsjednika HDKI-a koji nije bio u mogućnosti prisustvovati Skupštini. Uz pozdrave naveo je da se očekuje i dalje dobra suradnja ova dva Društva kako kroz suorganizaciju kongresa i skupova tako i kroz objavljivanje zajedničkoga časopisa (*Kemija u industriji*) te stručnih i popularnih knjiga.

Ad. 6. Predsjednik HKD T. Cvitaš je prenio poziv nastavnika i profesora kemije stručnjacima da održe seminare o nomenklaturi.

**PRIJEDLOG LISTE ČASNIKA
ČASOPISA *Croatica Chemica Acta*
ZA 2004. g**

Glavni urednik: Nenad Trinajstić

Urednica: Sonja Nikolić

Pomoći urednici: Dražen Vikić-Topić

Miroslav Bajić

Greta Prajdíć

www site: Marija Herceg-Rajačić

pdf: Bono Lučić

Redakcijski odbor:

Darko Babić

Dejan Plavšić

Mladen Biruš

Elsa Reiner

Nevenka Brničević

Marija Šindler-Kulyk

Miljenko Dumić

Goran Štefanić

Ante Graovac (Split)

Vitomir Šunjić

Branko Kaitner,

Srđanka Tomić-Pisarović

Nikola Kallay,

Jadranka Varljen (Rijeka)

Leo Klasinc,

Zorica Veksli

Milivoj Lovrić

Ivana Weygand-Đurašević

Kata Mlinarić-Majerski

Biserka Žinić

Skupština je završena u 21 sat i 10 minuta.

Zapisnik sastavili:

Zapisnik ovjerili:

Zoran Glasovac

Damir Kralj

Ivana Antol

Marija Luić